

Een kansrijke start in de kinderopvang

voor vluchtelingenkinderen en hun ouders

Cursus: Werken met vluchtelingengezinnen in de kinderopvang

Luister naar de situatie met de rugzak

Chloë legt je een casus voor.

Zie: www.pharosleerplatform.nl

10 TIPS

SAMENWERKEN MET VLUCHTELINGENouders IN DE KINDEROPVANG

⇒ **INTAKE**

Plan de intake op tijd en zorg
dat je elkaar kan verstaan

⇒ **VERWACHTINGEN**

Vraag ouders wat ze
van jou verwachten

⇒ **ELKAAR VERSTAAN**

Maak gebruik van
beeldmateriaal

⇒ **OPVOEDVERSCHILLEN**

Ga het gesprek aan
over anders opvoeden

⇒ **TOLKENTELEFOON**

Maak bij belangrijke en
persoonlijke gesprekken gebruik
van de tolkentelefoon

⇒ **OPVALLEND GEDRAG**

Signaleer opvallend gedrag
en schakel op tijd hulp
in op de groep

⇒ **WENNEN**

Geef ouders en kinderen
de tijd om te wennen

⇒ **TAALSTIMULERING**

Begin bij de basiswoorden
en stimuleer de thuistaal

⇒ **VERWACHTINGEN ALS TEAM**

Wees duidelijk over wat je
van ouders verwacht

⇒ **SAMENWERKING EN DOORVERWIJZING**

Baken je werk goed af
en verwijs slim door

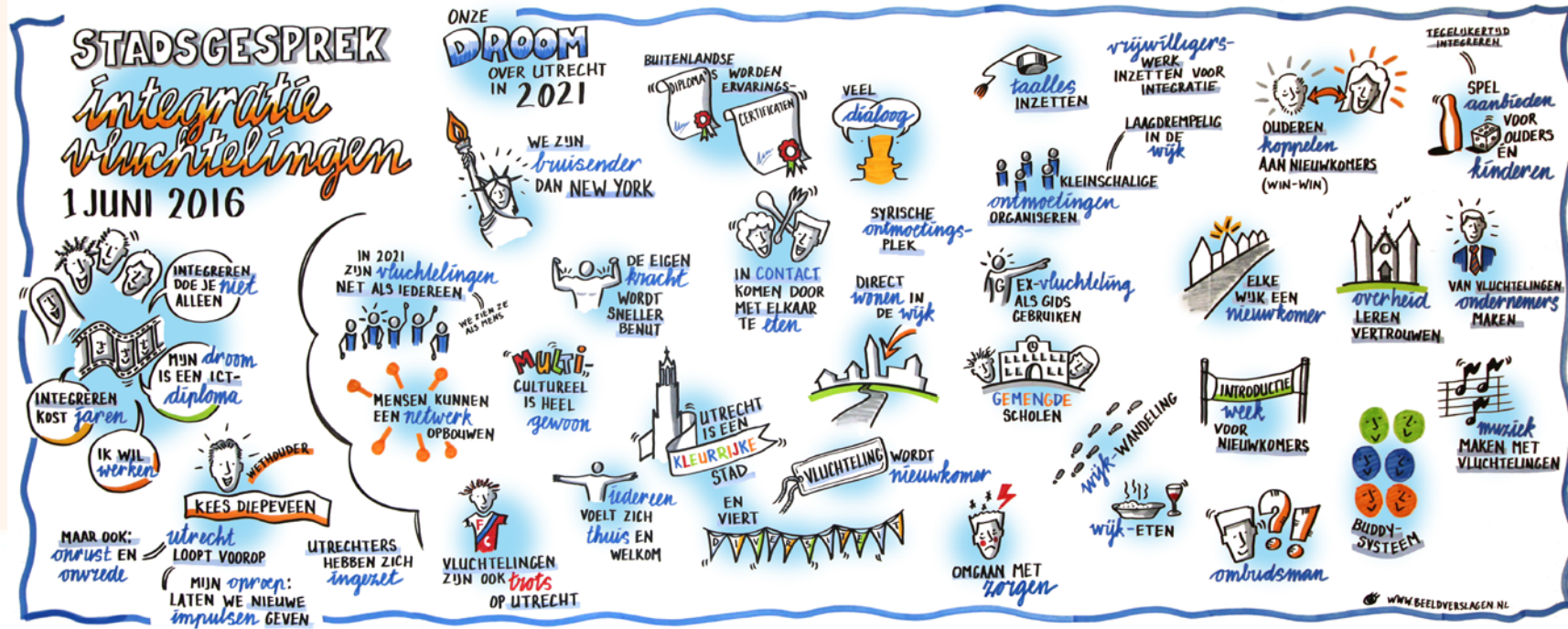

Deze poster is een onderdeel van de Toolbox 'Samenwerken met vluchtelingenouders in de kinderopvang'

Vier publicaties

1. Maak je sterk voor een snelle toeleiding

Knelpunten voor toeleiding

- Onbekendheid bij ouders en ook bij contactpersonen
- Mismatch tussen taalles en kinderopvang
- Wachtlijsten
- Complexiteit kinderopvangtoeslag
- Niet altijd toegang voor peuters in de asielopvang

Checklist voor gemeenten

De integratie van jonge vluchtelingenkinderen (0-4 jaar) bevorderen via de kinderopvang

Voor de integratie van jonge vluchtelingenkinderen is deelname aan voorschoolse voorzieningen van groot belang.
Hoe kun je als gemeente de deelname van jonge vluchtelingenkinderen aan voorschoolse voorzieningen bevorderen?

1. Doelgroepdefinitie

Een deel van de vluchtelingenouders is hoger opgeleid. Mogelijk vallen hun kinderen daarom niet onder de gemeentelijke VE-doelgroepdefinitie. Toch lopen ook deze kinderen een verhoogd risico op een (taal)achterstand aan het begin van groep 1.

→ Check de gemeentelijke VE-definitie en voeg indien nodig de categorie 'kinderen van statushouders' toe, in samenspraak met de JGZ.

2. Bereik

Vluchtelingenouders zijn zich vaak niet bewust van het bestaan en belang van voorschoolse educatie. Partijen die betrokken zijn bij het integratieproces kunnen ouders hierover informeren.

→ Zorg dat partijen die betrokken zijn bij de inburgering (maatschappelijk begeleiders, taalaanbieders, klantmanagers) weten wat voorschoolse educatie is, wat het voor deze kinderen toevoegt en hoe vluchtelingenouders toegang kunnen krijgen. Tevens is belangrijk dat de tijden van taalcursussen en kinderopvangtijden op elkaar zijn afgestemd.

3. Toegankelijkheid

Jonge vluchtelingenkinderen groeien vaak op in een kansarme omgeving, zonder Nederlands taalaanbod en met weinig middelen en ruimte voor de jonge-kindontwikkeling. Het is dan belangrijk dat zij zo snel mogelijk instromen in een voorschoolse voorziening en geen tijd verliezen op een wachtlijst.

→ Bespreek met ve-aanbieders in welke wijken met jonge vluchtelingenkinderen sprake is van wachtlijsten, en zorg indien nodig dat het aanbod wordt uitgebreid.

4. Kinderopvangtoeslag

Vluchtelingenouders die bezig zijn met een inburgeringstraject hebben vaak te maken met wisselingen in hun studietoer. Dit maakt het aanvragen van toeslagen voor kinderopvang ingewikkeld, met risico voor de ouders op onvoorziene en hoge terugbetalingen.

→ Monitor bij de ve-aanbieders of vluchtelingenouders tegen administratieve knelpunten aanlopen. Stel indien nodig ondersteuning vanuit de gemeente beschikbaar (servicedesk).

5. Vergoeding tolkentelefoon

Voor voorschoolse aanbieders is de communicatie met vluchtelingenouders vaak ingewikkeld. Professionals en ouders weten weinig van elkaar en in veel gevallen is er geen gezamenlijke taal om in te communiceren.

→ Als gemeente kun je gebruikmaking van de tolkentelefoon vergoeden voor belangrijke gesprekken tussen pedagogisch medewerkers en vluchtelingenouders, zoals de intake of een zorggesprek.

6. Deskundigheidsbevordering

In een groep met jonge vluchtelingenkinderen kunnen de pedagogisch medewerkers handelingsverlegenheid ervaren. Bij afwijkend gedrag van een kind vragen zij zich bijvoorbeeld af: is er sprake van cultuurverschil, van trauma, of van een 'gewone' ontwikkelstoornis?

→ Bespreek met kinderopvangaanbieders tegen welke eventuele knelpunten zij aanlopen, of er behoefte is aan gezamenlijke training of coaching en of je daar als gemeente een bijdrage aan wilt leveren. Inventariseer de zorgstructuur in de wijken waar veel vluchtelingen wonen en bespreek met de aanbieders en JGZ of deze goed is afgestemd op vluchtelingenkinderen en hun ouders.

7. Overdracht

Vanuit de vroegscholen komen vaak signalen dat men zich zorgen maakt over de ontwikkeling van vluchtelingenkinderen.

→ Zorg dat er in de bestaande afspraken en protocollen aandacht is voor vluchtelingenkinderen en dat vluchtelingenkinderen zoveel mogelijk warm worden overgedragen. Een terugkoppeling van vroeg-naar voorschool kan voor zowel de leerkrachten als professionals van de kinderopvang belangrijke extra informatie opleveren.

8. Jonge vluchtelingenkinderen in het AZC

Gemeenten hebben de wettelijke verplichting om voorschoolse educatie te bieden aan alle peuters met risico op een (taal)achterstand (waarbij de gemeente zelf de precieze doelgroepdefinitie bepaalt). Deze verantwoordelijkheid omvat ook de peuters in de asielopvang. Sinds 1 januari 2019 worden alle peuters die in een AZC verblijven en die zijn ingeschreven in de BRP meegenomen in de berekening van de OAB-budgetten per gemeente.

→ Ga (via COA) na of er peuters in het azc verblijven en bespreek met de ve-aanbieders en de JGZ hoe ook deze peuters gebruik kunnen maken van het gemeentelijke ve-aanbod.

2. Organiseer een zachte landing

Vraag 1

Twee weken geleden is er een intake geweest met de moeder van Damir. Maria heeft een fijne kennismaking gehad waarin ook praktische zaken zijn besproken. Ze heeft het idee dat ze elkaar goed hebben begrepen. De opvang start om 9.00 uur. Het is nu 09:30 uur en de moeder van Damir is nog steeds op de opvang. Ze staat buiten en kijkt door het raam naar haar zoon.

Wat zou jij doen in deze situatie?

- *Namen leren (uitspreken)*
- **Basiswoorden in eigen taal**
- Ruimte voor eigen taal / eten / kleding
- **GEBRUIK VAN VERTAALAPPS / TOLK(ENTELEFOON)**
- **Wenperiode voor ouders**

3. Bouw flexibiliteit in in je aanbod

O nee, wat doet Nyah nou?!

De situatie gaat over collega Maria, Nyah en een vrij spelmoment in de bouwhoek. De andere kinderen bouwen blokkentorens. Nyah bouwt zelf niets en gooit de andere torens om.

- *Eigen speelmateriaal, eigen afgebakende speelhoek*
- *Aanpassen materialen of inrichting*
- **Taalaanbod absolute beginners**
- *Gebruikmaken van (emotie)picto's, foto's*
- *In gesprek met ouders & tips voor thuis*

Wat hebben pm'ers nodig van de organisatie?

- Autonomie voor het team, ruimte voor aanpassingen
- Luisterend oor & praktische hulp van leidinggevende
- Benodigde uren, oa voor communicatie met ouders
- Ervaringen uitwisselen met collega's elders
- Ruimte voor benodigde scholing en training
- Steun bij werk afbakenen en doorverwijzen

Paulien Muller
p.muller@sardes.nl

Weet u dat Sardes
ook ruimtes
verhuurt voor
bijeenkomsten en
vergaderingen?

Sardes
Postbus 2357
3500 GJ Utrecht
Lange Viestraat 371
3511 BK Utrecht
(030) 232 62 00 📞
secretariaat@sardes.nl @
www.sardes.nl 🌐
@SardesUtrecht 🐦
facebook.com/sardesBV 📘